

Súd: Okresný súd Bratislava II
Spisová značka: 50Csp/1/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1218200046
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 05. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivana Dančová
ECLI: ECLI:SK:OSBA2:2018:1218200046.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava II sudkyňou JUDr. Ivanou Dančovou, v právnej veci žalobcu: PATRIOT GROUP, s.r.o., Legionárska 3, Trenčín, IČO: 45407657, zas. Advokátska kancelária KONCOVÁ & PARTNERS, s.r.o., Legionárska 5, Trenčín, proti žalovanej: J. D., Q.. XX.XX.XXXX, J. XX, U., o zaplatenie 70,70 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

- I. Súd žalobu z a m i e t a.
- II. Žalovanej súd náhradu trov konania n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenou súdu dňa 02.01.2018 sa žalobca domáhal, aby súd zaviazal žalovanú zaplatiť mu dlžnú sumu 70,70 Eur a náhradu trov konania z dôvodu, že dňa 04.1.2016 cestovala vo verejnom hromadnom dopravnom prostriedku na linke 9 v Bratislave a nepreukázala sa platným cestovným lístkom. Žalovaná dlhuje žalobcovi cestovné 0,70 Eur a úhradu vo výške 70,00 Eur. Uvedená pohľadávka voči žalovanej bola na žalobcu postúpená Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 09.11.2017 a žalovanej bolo toto postúpenie oznámené Oznámením o postúpení pohľadávky zo dňa 02.11.2017.
2. Žalovaná sa k žalobe nevyjadrila, nárok žalobcu v konaní nespochybnila a v spore zostala pasívna.
3. Podľa § 297 veta druhá písm. b) Civilného sporového poriadku, pojednávanie nie je potrebné nariadiť, ak ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1 000 Eur.
4. Podľa § 219 ods. 3 Civilného sporového poriadku, vo veciach, v ktorých súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia pojednávania, oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke príslušného súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením. Ak o to strana požiada, súd jej oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku aj elektronickými prostriedkami.
5. Na základe vyššie citovaných zákonných ustanovení bol vo veci dňa 16.05.2018 verejne vyhlásený rozsudok bez nariadenia ústneho pojednávania. Oznámenie o verejnom vyhlásení rozsudku bolo vyvesené na úradnej tabuli tunajšieho súdu dňa 10.05.2018.
6. Súd na základe vykonaného dokazovania oboznámením sa s listinnými dôkaznými prostriedkami nachádzajúcimi sa v spise dospel k nasledovným skutkovým zisteniam.
7. Z listinných dôkazov predložených v spise mal súd preukázané skutočnosti uvedené v žalobe. Nárok žalobcu vyplýva z hlásenia o porušení tarifných podmienok spísaného revízorom pod variabilným symbolom XXXXXXXX.

8. Z Oznámenia o postúpení pohľadávky zo dňa 02.11.2017 vyplýva, že Dopravný podnik Bratislava, a.s., ako postupca, v súlade s čl. 3 bod 3.5 Zmluvy o postúpení pohľadávky uzatvorenej medzi postupcom a žalobcom ako postupníkom, oznámil žalovanej postúpenie pohľadávky vo výške 70,70 Eur na postupníka a vyzval žalovanú na úhradu dlžnej sumy na bankový účet postupníka.

9. Podľa § 524 ods. 1 Občianskeho zákonníka, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému.

10. Podľa § 524 ods. 2 Občianskeho zákonníka, s postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

11. Podľa § 526 ods. 1 Občianskeho zákonníka, postúpenie pohľadávky je povinný postupca bez zbytočného odkladu oznámiť dlžníkovi. Dokiaľ postúpenie pohľadávky nie je oznámené dlžníkovi alebo dokiaľ postupník postúpenie pohľadávky dlžníkovi nepreukáže, zbaví sa dlžník záväzku plnením postupcovi.

12. Podľa § 526 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak postúpenie pohľadávky oznámi dlžníkovi postupca, nie je dlžník oprávnený sa dožadovať preukázania zmluvy o postúpení.

13. Vzhľadom na to, že v danom spore žalobca uplatňuje pohľadávku, ktorá mala byť na neho postúpená z pôvodného veriteľa, spoločnosti Dopravný podnik, a.s., súd predtým než pristúpil k samotnému posúdeniu oprávnenosti jeho nároku, skúmal či žalobcovi svedčí aktívna legitímácia na podanie žaloby.

14. Jedným zo základných predpokladov úspešnosti žaloby ako takej je, že strany majú vecnú legitímáciu. Všeobecne možno uviesť, že vecnou legitímáciou treba rozumieť stav vyplývajúci z hmotného práva, kedy jedna strana civilného súdneho konania (žalobca) je subjektom hmotnoprávneho oprávnenia, o ktoré v konaní ide (je aktívne vecne legitimovaný) a strana na opačnej procesnej strane (žalovaný) je subjektom hmotnoprávnej povinnosti (je pasívne vecne legitimovaný). Až samotné konanie ukáže, či procesnoprávna dvojica (žalobca a žalovaný) je totožná s dvojicou hmotnoprávnou, t. j. či žalobca a žalovaný sú v konaní vecne legitimovaní, a teda či sú účastníkmi hmotnoprávneho vzťahu o ktorom súd v konaní rozhoduje.

15. Na to, aby sa niekto stal stranou sporu, netreba, aby bol účastníkom hmotno-právneho vzťahu, o ktorý v konaní ide; stačí, ak podá žalobu (v takom prípade sa stáva žalobcom) alebo aby bola proti nemu podaná žaloba (v takom prípade sa stáva žalovaným). Či však bude žalobca v spore úspešný, závisí od toho, či je účastníkom hmotno-právneho vzťahu, z ktorého vyvodzuje žalobou uplatnený nárok. Pre označenie stavu vyplývajúceho z hmotného práva, kedy je jedna strana subjektom práva a strana na opačnej procesnej strane subjektom povinnosti, ktoré sú predmetom konania, sa v občianskom procesnom práve užíva pojem vecná legitímácia. Z hľadiska posúdenia vecnej legitímácie nie je rozhodujúce, či a na základe čoho sa určitá fyzická alebo právnická osoba len subjektívne cíti byť účastníkom určitého hmotno-právneho vzťahu, ale vždy iba to, či účastníkom objektívne je alebo nie je. O nedostatok aktívnej vecnej legitímácie ide vtedy, ak ten, o kom žalobca tvrdí, že je nositeľom hmotno-právneho oprávnenia (sám žalobca), nie je nositeľom hmotno-právneho oprávnenia, o ktoré v konaní ide. Inými slovami povedané, aktívnou vecnou legitímáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu - žalobcovi ním uplatňované právo (nárok), respektíve mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Nesprávne určenie okruhu strán v sporovom konaní nemôže súd odstrániť ex offa a nemôže o tomto nedostatku žalobcu poučiť. Neposkytnutím poučenia v tomto prípade nedochádza k odňatiu možnosti pred súdom konať, lebo súd je povinný poskytnúť strane iba poučenie o jeho procesných právach. Poučenie o vecnej legitímácii by bolo poučením o tom, kto má byť podľa hmotného práva stranou sporu. Preskúvanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu), alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou každého súdneho konania. Súd vecnú legitímáciu skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiadna zo strán nenamieta.

16. Na základe vykonaného dokazovania a citovaných zákonných ustanovení súd dospel k záveru, že žaloba žalobcu nie je dôvodná.

17. Žalobca odvodzuje svoju aktívnu vecnú legitímáciu v spore zo, do spisu nedoloženej, Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 09.11.2017, uzatvorenou medzi žalobcom ako postupníkom a Dopravným podnikom, a. s, Olejkárska 1, Bratislava ako postupcom a následného, do spisu priloženého, Oznámenia o postúpení pohľadávky zo dňa 02.11.2017, ktorým postupca oznámil žalovanej postúpenie pohľadávky a jeho povinnosť plniť postupníkovi, teda žalobcovi.

18. Žalobca však v predmetnej formulárovej žalobe opomenul pripojiť aj predmetnú Zmluvu o postúpení pohľadávok a navyše nepreukázal skutočné zaslanie a doručenie predmetného Oznámenia žalovanej. Oznámenie o postúpení pohľadávky totiž predstavuje jednostranný adresovaný právny úkon postupcu, ktorého hmotnoprávne účinky nastávajú doručením dlžníkovi, resp. okamihom, keď dlžníkovi notifikačný prejav vôle postupcu dôjde. Zásadným právny účinkom oznámenia cesie dlžníkovi, je to, že dlžník sa už nemôže zbaviť svojho dlhu plnením postupcovi. Keďže oznámenie postúpenia pohľadávky zo strany postupcu vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti nepreukazuje samo osebe aktívnu vecnú legitímáciu postupníka na vymáhanie pohľadávky v súdnom konaní, bolo teda povinnosťou žalobcu preukázať, že je účastníkom hmotnoprávneho vzťahu, z ktorého je vyvodzovaný žalobou uplatnený nárok, a to doložením písomného vyhotovenia zmluvy o postúpení pohľadávky a reálneho doručenia, resp. preukázania, že žalovaný disponuje Oznámením o postúpení pohľadávok. Súd dáva na vedomie aj tú skutočnosť, že samotné doručenie žaloby do vlastných rúk žalovanej v procese súdneho konania nenapĺňa atribúty oznámenia postúpenia pohľadávky dlžníkovi podľa § 526 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Žalobca v súdnom konaní nemá postavenie "postupcu" podľa § 526 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ale postavenie "postupníka" z postúpenej pohľadávky.

19. Z tohto Oznámenia nevyplýva, čo bolo žalovanej doručované, t. j., či skutočne šlo o Oznámenie o postúpení pohľadávky a či uvedené oznámenie o postúpení pohľadávky bolo žalovanej skutočne aj doručené, teda či sa žalovaná vôbec dozvedela, že pohľadávka bola postúpená právnym predchodcom ako postupcom na žalobcu ako postupníka. Žalobca nedoložil ani podací hárok, ani doručku podpísanú žalovanou. Len na okraj je potrebné zároveň poznamenať, že ani predloženie samotného podacieho hárku by nepreukázalo reálne doručenie listiny dotknutej osobe. Samotný podací len preukazuje odoslanie tejto zásielky a preto relevantným dôkazom by bola doručka alebo aspoň vrátená zásielka adresovaná na miesto bydliska žalovanej. Žalobca tak nepreukázal, že sa predmetné Oznámenie skutočne dostalo do dispozičnej sféry žalovanej. Je potrebné poukázať aj na skutočnosť, že sa jedná o právne nenáročné hromadné formulárové žaloby, na ktoré si, či už pôvodný žalobca (Dopravný podnik Bratislava, a.s.) alebo terajší žalobca obstarávali právnych zástupcov - advokátske kancelárie. V tomto smere súd taktiež prihliadol aj na čl. 11 ods. 3 CSP, kedy mal právny zástupca postupovať náležite a bez výzvy súdu doložiť potrebné listiny preukazujúce minimálne reálne doručenie Oznámenia o postúpení pohľadávky žalovanému, resp. existenciu Zmluvy o postúpení pohľadávok. Ide o povinnosť žalobcu, jeho právneho zástupcu, ktorú nemôže výzvou suplovať súd, nakoľko sa nejedná o nedostatok, pre ktorý nemožno v konaní pokračovať.

20. Dôkazné bremeno preukázania doručenia Oznámenia o postúpení pohľadávky žalovanému v konaní zaťažovalo práve žalobcu, ktorý z preukázania tejto skutočnosti vyvodzoval pre seba priaznivé právne následky. Dôkazné bremeno ohľadom postúpenia pohľadávky mohol teda žalobca uniesť buď preukázaním doručenia Oznámenia postupcu o postúpení pohľadávky žalovanej, alebo predložením tvrdenej zmluvy o postúpení pohľadávky. Súd v naznačenom smere poukazuje aj na ustálenú súdnu prax, napr. rozhodnutia Krajského súdu Banská Bystrica, sp. zn. 13Co/3/2016 zo dňa 23.05.2017, Krajského súdu Trenčín, sp. zn. 19Co/47/2016 zo dňa 25.08.2016, Krajského súdu Banská Bystrica, sp. zn. 16Co/825/2015 zo dňa 23.06.2016, kde sa súdy zaoberali doložením, resp. nedoložením Zmluvy o postúpení pohľadávky a preukázaním doručenia Oznámenia o postúpení pohľadávky dlžníkovi - žalovanému.

21. Na záver, v prípade možnosti použitia záverov rozsudku Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 4Obo/210/01, uverejneného v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 119/2003, je potrebné zdôrazniť, že z citovaného rozhodnutia okrem iného vyplýva, že žalobca súdu predložil zmluvu o postúpení pohľadávok, a teda súd mal možnosť posúdiť, či v tom konaní má alebo nemá žalobca aktívnu legitímáciu. V prejednávanom prípade ale žalobca zmluvu o postúpení pohľadávok nedoložil a preto sú tieto závery pre daný spor nepoužiteľné.

22. Na základe vyššie uvedených zákonných ustanovení a zistených skutočností, súd žalobu žalobcu pre nedostatok aktívnej legitímácie zamietol. Nakoľko absencia aktívnej legitímácie na strane žalobcu sama o sebe zakladá dôvod na zamietnutie žaloby, súd sa ďalej nezaoberal ostatnými skutočnosťami uvádzanými v žalobe.

23. Žalovaná bola v konaní úspešná. V takom prípade by mala nárok na náhradu trov konania, ale keďže jej žiadne v konaní nevznikli, súd jej nárok na náhradu trov konania proti žalobcovi nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie na Okresný súd Bratislava II v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia.

Odvolanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie odvolania na trovy toho, kto odvolanie podal.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odôvodnení sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka konania, ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

1/ Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

a/ neboli splnené procesné podmienky,

b/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e/ súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f/ súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov nesprávnym skutkovým zisteniam,

g/ zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h/ rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

2/ Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má uvedenú vadu, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

3/ Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.